

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

Veertiendaags Officieel Orgaan van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, de Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen en de Vakgroep Tusschenpersonen in Electrotechnische Producten. Directie, Redactie en Administratie: Kalverstraat 35, Amsterdam G. Telefoon Directie en Red. K 2900-35253; Administratie K 2900-40453 Voor verdere uitgeversmededelingen zie voorlaatste pagina.

15 JANUARI 1949 **84**
4e JAARGANG Nr.

De *Electrische Centrales*

In ons nummer van 18 December 1948 schreven wij tamelijk uitvoerig over de stroomvoorziening door de mijnen via het steeds groeiende koppelnet.

Vanzelfsprekend is het dat deze mijnen niet alleen in staat zijn, geheel Nederland van voldoende stroom te voorzien. Er is hulp bij nodig van de diverse electriche

In dit nummer o.m.:

Succes bereiken in onze zaken!; De electrotechniek in het productieproces; Marshall-Benelux; Goedkeuring begroting 1949 der Vakgroep D.V.V.; Het is in Holland zo slecht nog niet; Eerste wijziging van de beschikking tijdelijke bijslag op lonen en salarissen; Veiligheidsbesluit electriche schrikdraden; Korte berichten; 35 Jaar Researchwerk.

centrales. Deze zijn mede van belang in verband met de nog steeds hangende, onverkwikkelijke kwestie der etalageverlichting.

Ter kennismaking geven wij onze lezers hierbij een foto van een turbo-generator van de Electriche Centrale te Geertuidenberg (foto Electrostoom), die mede een deel van deze zorg op zich neemt.

Verlaagde prijzen

van de hieronder vermelde

PHILIPS PRODUCTEN

met ingang van 3 Januari 1949

GLOEILAMPEN

	OUDE PRIJS	NIEUWE PRIJS		OUDE PRIJS	NIEUWE PRIJS
gasgevuld 500 watt	4.50	4.-	zonlichtlamp 60 watt	2.25	1.40
" 1000 "	7.50	6.50	" 100 "	3.-	1.70
kaarslampen 15 "	1.30	1.-	" 200 "	5.50	3.50
" 25 "	1.30	1.-	„Colorenta“ 40 "	4.95	4.-
" 40 "	1.30	1.-	„Altrilux“ 500 "	16.-	12.50
lampen m. versterkte constructie 25 watt	0.85	0.80	„Attralux“ 150 "	6.50	5.50
idem 60 "	0.95	0.90	„Comptalux“ 150 "	6.50	5.50
			„Cornalux“ 60 "	3.25	2.50
			100 "	3.75	2.75

„PHILORA“ LAMPEN

	OUDE PRIJS	NIEUWE PRIJS		OUDE PRIJS	NIEUWE PRIJS
buislampen TL 20 W.	5.-	4.-	HP 80 W.	16.50	12.50
" 25 W.	6.-	5.-	HPL 80 W.	19.50	16.50
" 40 W.	8.-	6.-	kwik-lampen HP 125 W.	21.-	17.50
SO 45 W.	17.50	16.50	HPW 125 W.	35.-	27.50
natrium-lampen SO 60 W.	22.-	17.50	HPL 125 W.	26.-	21.50
SO 85 W.	24.-	19.50	HPR 125 W.	31.-	25.-
SO 140 W.	30.-	24.-	menglichtlampen		
kwik-lampen HO 1000	33.-	30.-	ML 160 W.	19.50	14.-
HO 2000	45.-	40.-	ML 250 W.	22.-	16.50

Gloeilampenarmaturen, plafonniers en lamphouders

	OUDE PRIJS	NIEUWE PRIJS		OUDE PRIJS	NIEUWE PRIJS	
glaspendel-armatuur	DJ 25	14.25	10.50	spiegelreflector schuin SG 200	21.50	12.-
	DJ 30	16.75	11.50	idem recht SK 215	17.50	10.-
	DJ 35	23.75	18.50	houder voor idem breedstraler met 3/8" gassok NR 30	11.-	7.50
	DO 32	18.50	13.50	idem NR 35	13.-	9.-
	DO 38	28.75	23.-	idem NR 40	15.-	11.-
glasplafonnier	DO 25	18.25	13.-	idem NR 45	19.50	17.-
	DHR 20/02	8.50	5.50	ophangbeugel voor NR armaturen		1.50
	" DHRW 20/12	9.25	6.-			
	" DZC 33	17.50	16.-			
„Philite“ plafonnier PS 11 ed. en swan	5.80	3.50				

N.V. PHILIPS' VERKOOP-MAATSCHAPPIJ VOOR NEDERLAND · EINDHOVEN

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Succes bereiken in onze zaken!

Vele goede wensen zijn er allerzijds gewisseld bij de komst van het nieuwe jaar. Deze resulteren, voor het zakelijke gedeelte van ons leven, in de wens: een succesvol zakenjaar te hebben.

Het is, uiteraard, aardig, elkaar een goed jaar toe te wensen, en het is aangenaam, zulk een wens toegesproken te krijgen. Maar al is dit aanhoren nog zo aangenaam — het mag ons nooit doen vergeten dat de vervulling ervan, dus het verwerven van succes in de zaken, een kwestie is die grotendeels van ons zelf afhangt.

De man die ons alle goede wensen zendt, kan in de regel weinig eraan toe of afdoen dat ons jaar succesvol worde; met het uiten van zijn gevoelens heeft hij zijn taak volbracht. De rest van de taak rust op ons zelf: wij moeten zelf aanpakken, van het eerste begin af, om het jaar in onze zaak goed te maken.

Een kwestie van onze eigen inspanning! Dit is niet zomaar een los gezegde, dit is harde werkelijkheid en wordt steeds harder werkelijkheid. Aan de aanvang van dit jaar moeten wij onszelf wel degelijk bewust worden, dat het alleen aan ons eigen al of niet actief-zijn zal liggen, hoe we er over een jaar voor zullen staan. Natuurlijk, omstandigheden kunnen enige, soms zelfs vrij grote, invloed uitoefenen. En zelfs moet toegegeven worden, dat er enkele omstandigheden zijn, waaraan wij met ook ons hardste werken weinig of niets kunnen veranderen.

Of de internationale grondstoffenpositie gunstiger of ongunstiger worden zal, is volkomen onttrokken aan ons persoonlijke werken; we hebben dit slechts te nemen zó als het valt.

Of onze buitenlandse betalingsbalans al of niet royaler invoer toelaat, daar kunnen wij al zeer weinig aan doen, dan alleen door het algemene recept dat voor heel Nederland geldt: hard werken en zoveel mogelijk exporteren, opdat ons deviezenpotje voller worde.

Maar de kunst is juist: in, en ondanks deze moeilijkheden, er van te maken voor onszelf wat er met mogelijkheid slechts van te maken is. Al is de distributie voor onze branche opgeheven, dit wil nog niet zeggen dat er volop materiaal is — óns eigen initiatief nu moet zorgen, van dit materiaal te verkrijgen wat we nodig hebben.

Overigens menen wij, dat de materiaalpositie niet de grootste handicap is om goede zaken te doen; misschien voor de installateurs en ambachtsmensen wel meer dan voor de detailisten. In het algemeen kan gezegd worden, dat de materialen- en goederenpositie vrij bevredigend moet heten... de kwestie is slechts, ermee te werken.

Twee dingen zouden we hiervoor met de grootst mogelijke klem willen aanbevelen, twee zaken waardoor men alleen succes kan hebben: orde op zaken tot in alle kleinigheden, en mensen leren kennen.

Orde op zaken: zakendoen is maar niet een kwestie van afwachten tot ons iets te koop wordt aangeboden en het dan

kopen, ergens laten liggen, totdat er toevallig eens iemand komt die vraagt of we het soms te koop hebben om er dan met een klein winstje van af te raken.

Neen, de zakenman die orde op zaken heeft, kent als 't ware zijn hele zaak uit het hoofd. In grote lijnen weet hij, welke artikelen er nog volop zijn en welke er te weinig zijn; naar wat er veel vraag is en wat zijn klanten haast niet meer vragen. De voorraadadministratie van zijn zaak heeft hij in ruwe trekken in zijn hoofd — en hij maakt van deze kennis ook een nuttig gebruik.

Op deze manier: van dag tot dag ongeveer gaat hij na, wat verkocht is en wat vermoedelijk meer gevraagd zal worden; heeft hij hiervan nog voldoende? Zo niet, als de hazen zien dat hij er aan komt.

Nu en dan merkt hij, dat van bepaalde artikelen een wat grote voorraad is en dat er niet veel vraag naar bestaat. Kan hij niet een kleine reclamecampagne op touw zetten? Zelf een lijstje stencillen, en bij de goede klanten doen bezorgen. Nieuwe klanten zien te winnen. Heel wat mensen zouden deze dingen misschien willen kopen, als ze maar wisten dat ze hier of daar te krijgen zijn.

Verkopen is immers in eerste instantie een kwestie van: onder de aandacht van de toekomstige kopers brengen. Een grote voorraad van allerlei zaken te hebben is prachtig, maar het is niet de uiteindelijke bedoeling van uw zaak. De uiteindelijk bedoeling is: deze voorraad ook weer kwijt te worden, en nieuwe zaken te kunnen aanschaffen om die weer kwijt te worden.

En niets werkt hiervoor zo goed als zo persoonlijk mogelijk aanbieden. De zakenman van heden kan niet zelf huis aan huis zijn waren gaan venten, die methode wordt niet erg meer op prijs gesteld. Maar wel wordt veelal op prijs gesteld een goed gestelde, goed uitgevoerde, zo persoonlijk mogelijke circulaire waarin aangegeven wordt wat men te koop heeft of welke werkzaamheden men voor zijn klanten kan verrichten. Waarom niet eens een briefje bij vroegere klanten doen bezorgen, waarin u herinnert aan aangelegde leidingen, lichtpunten en zo meer, en waarin U er op wijst dat misschien een revisie nuttig zou kunnen zijn? Een dergelijke wenk kan in heel wat gevallen nuttig resultaat hebben, omdat veel mensen er nu eenmaal niet aan denken iets te laten nazien vóór het definitief te laat is, en een waarschuwing bijtijds wellicht zeer op prijs weten te stellen. Niets is er, wat zo de uitbreiding van de zaken in de hand werkt, als de persoonlijke belangstelling van leverancier voor de klant. Natuurlijk mag deze nooit opdringerig en hinderlijk worden, maar moet nuchter en zakelijk blijven.

Winkelier zowel als ambachtsman zullen voor de toekomst, zonder al te pessimistisch te worden, zich wel terdege moeten realiseren, dat die toekomst heus niet van een leien dakje ons welvaart brengt. Alleen wie werkt en zijn best doet zoveel in zijn vermogen ligt, heeft kans op succes in zijn zaken, waarom toch ons hele zakenleven begonnen is.

De Electrotechniek in het Productieproces

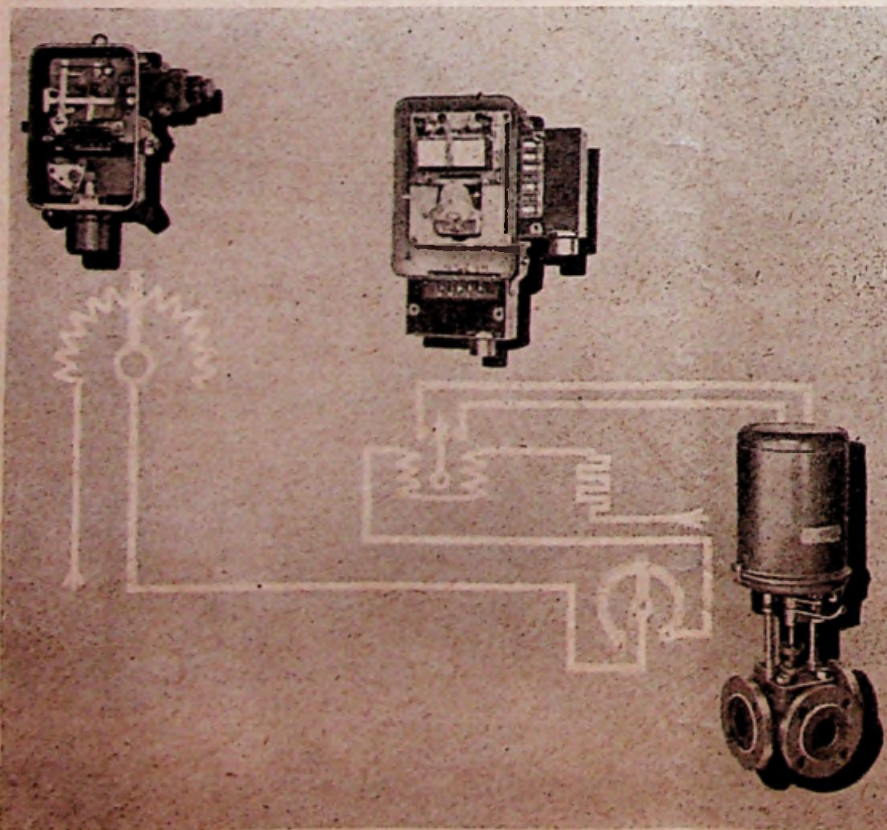
door J. H. D. van Oostrom

De automatische regelmethode kunnen we naar gelang het transportmiddel dat we gebruiken in 3 soorten onderscheiden, te weten:

- de hydraulische,
- de pneumatische en
- de elektrische methode.

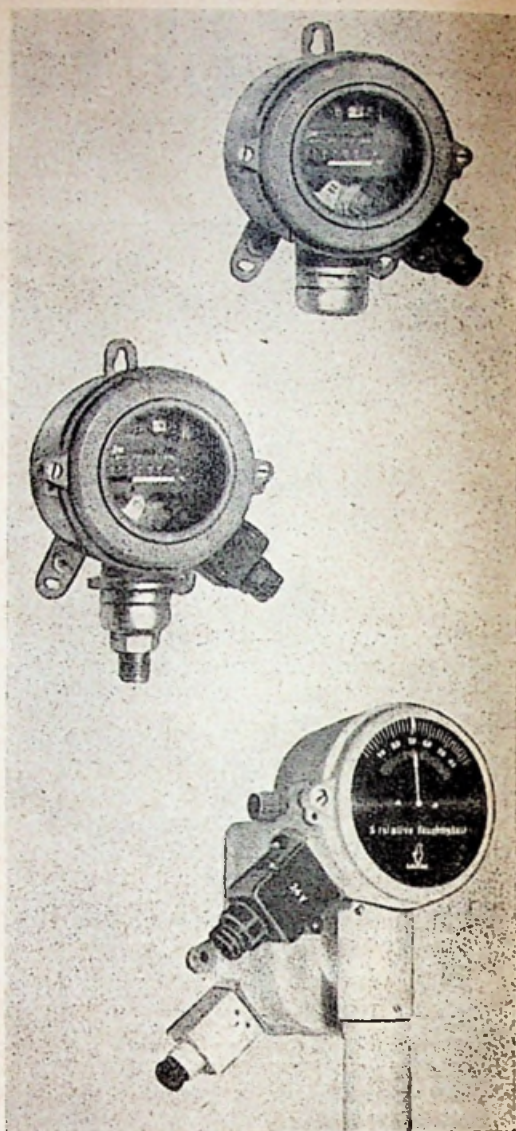
De fabriek voor elektrische apparaten, Fr. Sauter. AG. te Basel, Zwitserland, heeft voor de laatste methode twee regelsystemen ontwikkeld het zogenaamde rheodifferentiaal en het rheoflex regelsysteem. Bij het

rheodifferentiaal regelsysteem en ook bij het rheoflex regelsysteem wordt als meetorgaan van de te regelen grootte een rheo - d.w.z. weerstandsregelaar gebruikt. In tegenstelling met de regelaars, welke van schakelcontacten zijn voorzien, bijv. bij temperatuurregeling een thermostaat, zijn de rheoregelaars niet van contacten voorzien, maar zijn uitgerust met een variabele weerstand. De waarde van die weerstand is een functie van de te regelen grootte bijv. de temperatuur. Bij regelaars, welke met contacten zijn uitgerust spreekt men van een bepaald schakelverschil. In geval

Afb. 1. De rheo-differentiaal-regeling dient voor de progressieve besturing van druk, temperatuur, vochtigheid, hoeveelheid, niveau, vermogen, toerental, dichtheid, enz., in afhankelijkheid van een of meer bedrijfsfactoren.

Op 'n afdelingsvergadering werd, sprekende over ons blad, gevraagd om nu eens een artikel te geven met technische snuffjes op algemeen electrotechnisch gebied. Installateurs die de verzorging of aanleg wordt opgedragen van diverse toestellen voor regeling van temperaturen, vochtigheid, weerstand en dergelijke, zullen hun hart ophalen aan onderstaand artikel waarin dergelijke regelaars beschreven worden.

Afb. 2. Een aantal rheoregelaars. Boven: een regelaar voor temperatuur, midden: een voor druk, onder: een voor vochtigheid.

het een thermostaat betreft, zegt men: het schakelverschil, ook dikwijls differens genoemd, bedraagt 2°C , d.w.z., dat het temperatuurverschil tussen in- en uitschakelen 2°C bedraagt.

In tegenstelling hiermede spreekt men bij rheoregelaars van een rheo- of weerstandsbereik. Dit weerstandsbereik geeft, wanneer het temperatuurregelaars betreft, aan hoeveel graden de temperatuur veranderen moet, opdat de weerstand van nul tot maximum zal veranderen. De rheoregelaars worden in het algemeen zo uitgevoerd, dat het rheobereik nog veranderd kan worden.

Bij temperatuurregelaars bedraagt bijv. het rheobereik minimum 2°C , de temperatuur moet dus 2°C veranderen, wil de weerstand van 0 op maximum variëren. De rheoregelaars zijn nu zó ingericht, dat dit rheobereik bijv. tot maximum 15°C vergroot kan worden.

De rheo-differentiaal-regeling

De rheodifferentiaalregeling werkt als volgt: De rheoregelaar stuurt over een differentiaalrelais het regelorgaan, dat het commando van de rheoregelaar uitvoert, bijv. een motorafsluiter (afb. 1).

De schakeling is zodanig, dat iedere

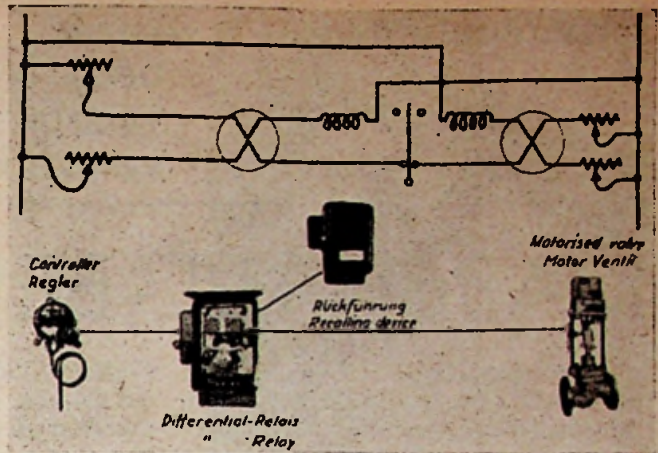
temperatuursafwijking van de op de rheoregelaar ingestelde waarde, de elektrische evenwichtstoestand in de stroomkring van het differentiaalrelais verstoort. Dit komt omdat de rheoregelaar zijn weerstandswaarde, naar gelang de afwijking van de gewenste waarde, verandert. Het differentiaalrelais spreekt aan en stuurt het regelorgaan in de ene of in de andere richting, in het geval van een motorafsluiter wordt deze meer of minder geopend.

Op het regelorgaan is een variabele compensatieweerstand aangebracht. De waarde van deze compensatieweerstand op het regelorgaan is een functie van de stand van dit regelorgaan, is dus van de stand van het regelorgaan afhankelijk. Wanneer het regelorgaan van de gesloten stand naar de geheel geopende stand gaat, verandert de compensatieweerstand eveneens van maximum naar minimum. De compensatieweerstand is met de weerstand van de rheoregelaar in serie geschakeld en werkt in tegengestelde zin, zodat op deze wijze het differentiaalrelais weer in de evenwichtstoestand komt, zo gauw de compensatieweerstand de afwijking aan de rheoregelaar compenseert. Op deze wijze wordt bereikt, dat het regelsysteem stabiel werkt en overregeling vermeden wordt. Als weerstandsregelaar komen verschillende uitvoeringen in aanmerking, naarmate men temperatuur, niveau, druk of vochtigheid of een andere grootte wenst te regelen.

De differentiaalrelais, welke met de rheoregelaars tezamen gebruikt worden, kunnen eveneens in verschillende soorten toegepast worden. Een zeer gebruikelijk type toont afb. 1.

Het onderscheidt zich van het eenvoudigste type hierin, dat het van een valbeugelmechanisme is voorzien en dat de contactdruk door een servomotor verricht wordt. Gelijktijdig wordt de servomotor gebruikt om de regelsnelheid te beïnvloeden.

Afb. 4. Het principe van de rheoflexregeling.

Als regelorgaan worden naar gelang het op te lossen regelprobleem verschillende apparaten toegepast. Naast de reeds genoemde motorafsluiter, welke bijv. gebruikt kan worden om de stoomtoevoer naar een warmte-verbruiksapparaat afhankelijk van de temperatuur te regelen, worden motoraandrijvingen voor luchtkleppen, om de luchthoeveelheid te regelen of een luchtmenging tot stand te brengen of voor aandrijving van regelweerstand voor toerenregeling en in legio andere gevallen toegepast. Andere regelorganen zijn de motorische walschakelaars. Hiermede kunnen o.m. elektrische luchtverhitters geregeld worden. Afhankelijk van een waterniveau kunnen pompen in- en uitgeschakeld worden.

In afb. 2 zijn een aantal rheoregelaars, in afb. 3 een aantal uitvoerende regelorganen afgebeeld.

De rheodifferentiaalregeling is een zogenaamde statische regeling. Hierbij wordt de evenwichtstoestand bij een gemeten afwijking van de gewenste waarde van de te regelen grootte door de rheoregelaar en de stand van het uitvoerende regelorgaan bereikt binnen het op de rheoregelaar ingestelde reobereik. Bij een temperatuur-

regelaar is dit mogelijk, wanneer het reobereik op 2°C is afgesteld, een maximale afwijking van ca. 1°C. Dit wil niet zeggen dat de maximale onnauwkeurigheid ca. 1°C bedraagt. De onnauwkeurigheid wordt nog door vele andere factoren bepaald, bijv. de dynamische fout van de rheoregelaar, de traagheidsfactor in de installatie, de regelbaarheid van het uitvoerende regelorgaan enz. In de praktijk zijn, ondanks al deze factoren, met rheodifferentiaalregelingen bij temperatuurregelingen nauwkeurigheden van 0,5°C bereikt.

Reoflexregelsysteem

Naast de rheodifferentiaalregelingen met starre compensatie, welke dus gebonden is aan de stand van het uitvoerende regelorgaan, is het rheoflex-regelsysteem ontwikkeld, welke een elastische compensatie bezit. Er zijn namelijk vele bedrijfsgevallen waar een regelsysteem met starre compensatie niet op zijn plaats is. In afb. 4 is het principe van de rheoflexregeling afgebeeld. Behalve de rheoregelaar en het regelorgaan wordt een differentiaalrelais en een thermisch compensatie apparaat hierbij gebruikt. De compensatie weerstand, welke bij de rheodifferentiaalregeling op het regelorgaan is aangebracht komt bij de rheoflex-regeling niet meer voor.

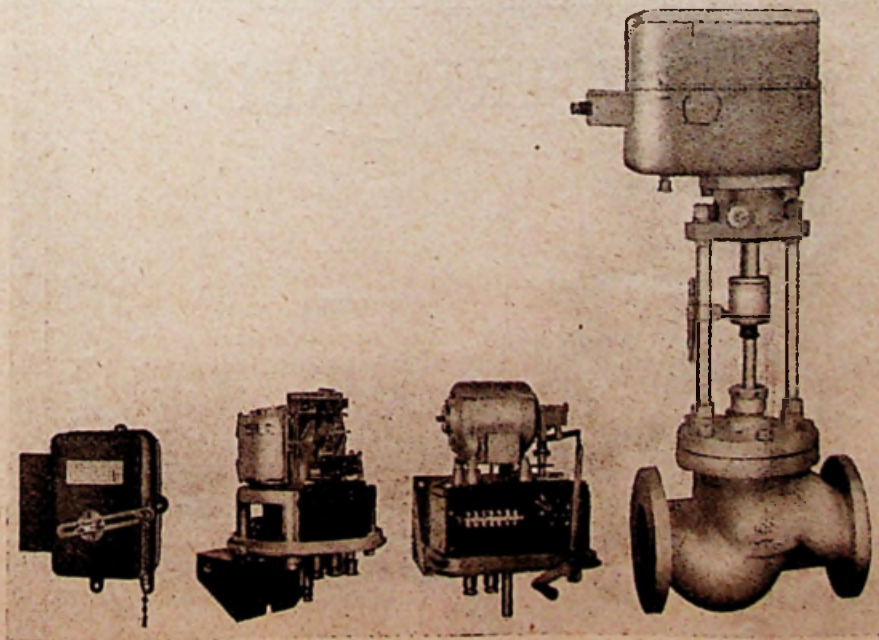
De werking komt in het kort hierop neer:

Wanneer de rheoregelaar een afwijking van de gewenste waarde vaststelt, wordt het evenwicht van het differentiaalrelais gestoord en het spreekt aan. Hierdoor wordt het regelorgaan in een bepaalde richting veresteld, terwijl tevens een verwarmingsstroomkring ingeschakeld wordt. De verwarmingsstroom verhit een serie weerstand met een grote temperatuurscoëfficiënt. De daardoor veroorzaakte weerstandstoename brengt op de duur het differentiaalrelais weer in de evenwichtstoestand terug, waardoor het regelorgaan stopt.

De verwarmingsstroom wordt eveneens onderbroken.

De weerstandstoename in de serieweerstand neemt af, daar de weerstand afkoelt. Is de gemeten waarde op de rheoregelaar nu nog niet samengevallen met de op de rheoregelaar ingestelde gewenste waarde dan begint het spel weer van voren af aan en wel zo lang, tot het uitvoerende regelorgaan, die stand heeft ingenomen, waarbij dit wel bereikt wordt.

(Vervolg zie blz. 27)

Afb. 3. Gecombineerde aandrijvingen, bestaande uit: motor, overbrenging en automatisch werkende eindschakelaars voor de besturing van ventielen, smoorkleppen, luchtkleppen, trek- en rookgaskleppen, weerstanden, aanzet-inrichtingen, elektroden.

Mededelingen VAN DE VAKGROEP**DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELEN**SECRETARIAAT:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027**MARSHALL-BENELUX**

Twee woorden, die hier te lande, ja in de gehele wereld een begrip zijn geworden. Het Marshall-plan, gesteund door miljarden en een uiterste krachtsinspanning van de betrokkenen, zie daar een goede grond voor een „wederopbouw”. Hoewel het één niet door het andere vervangen kan worden is het toch niet zo, dat het laatste, de uiterste krachtsinspanning, het minst belangrijke is. Integendeel, hoe groter de krachtsinspanning is, hoe minder hulp in geld er nodig zal zijn, terwijl dit eveneens een groter respect afdwingt tegenover anderen.

Bij het einde van de eerste fase staan we thans een moment stil en laten in onze gedachte alle cijfers de revue passeren, die wij zo van tijd tot tijd gelezen hebben. Cijfers, angstaanjagend groot, miljoenen, miljarden zelfs. Laten we ons een ogenblik realiseren wat een miljard is en wat men daarmee zou kunnen doen. De meesten Uwer zouden versteld staan. We hebben gelezen van leveringen, aan granen, vetten, oliën enz., metalen, chemicaliën en andere kostbare artikelen in duizenden tonnen. Dit alles was slechts, zoals gezegd de eerste fase van het gehele plan.

Wie nu denkt: O, de zaak rolt en zal aan het eind van 1952 wel op de juiste plaats staan, of indien dit niet zo is, zullen we dan wel verder zien, legt getuigenis af geen begrip te hebben voor de werkelijke situatie of gespeend te zijn van elk verantwoordelijkheidsgevoel. Eigenaardig zijn veelal de gesprekken, die men zo van tijd tot tijd over dit onderwerp opvangt. Een betreurenswaardig feit hierbij is, dat de doorsnede mens deze zaak niet geheel overzien kan en daarom heel dikwijls meent, dat de dingen somberder worden voorgesteld dan ze in werkelijkheid zijn en hevig teleurgesteld is, wanneer straks zal blijken, dat de toestand zo was en dat alles gefaald heeft, omdat men het te licht heeft opgenomen.

Het is nog niet zo, dat we veilig kunnen zeggen, dat we er met dit tempo wel komen, of dat het wel iets minder kan. Integendeel het is nog altijd zo, dat er niet alleen een schepje op kan, doch dat dit zelfs hoogst noodzakelijk is. Wanneer het hulpprogramma beëindigd is en het geheel door de betrokken landen kan worden overzien, zullen we kunnen beoordelen op welk niveau we verder kunnen en moeten leven. Uitgesloten is het helemaal niet, dat we dan een stap of stapje terug zullen moeten, aangezien we de nodige importen dan zelf nog niet kunnen betalen en bijv. alleen de tegenwaarde van onze export kunnen importeren. Dat zou een bittere ontgoocheling zijn.

Nemen we echter aan, dat het straks zo zal zijn, dat we ons levenspeil kunnen handhaven, op het dan bestaande niveau, dan dienen we niet uit het oog te verliezen, dat de Marshall hulp niet alleen uit schenkingen bestaat, doch dat er een behoorlijk deel van moet worden terugbetaald.

Bekijken we nu het rapport dat dezer dagen in Parijs is gepubliceerd, dan zien we daaruit, dat, zelfs als de tegenwoordige plannen van de 19 aangesloten landen slagen, er in 1952 nog een tekort zal zijn van 3 miljard dollar. Dit tezamen vormt een bedrag, dat men maar niet zo uit een vestzak haalt, doch dit zal een zeer zware last worden op onze reeds gebogen belastingruggen. Niettegenstaande deze feiten, dienen we toch dankbaar te zijn voor de ons toegestoken hand, dankbaar niet alleen, doch we hebben de plicht door onze daden te tonen, dat we waard zijn geholpen te worden.

„Nederland zal herrijzen”. Een schone spreuk voorwaar; doch laat datzelfde Nederland herrijzen door scheppende en stuwende kracht van niet-versagende, stoere Hollanders, die vóór op de bres staan, van aanpakken weten.

Thans komen we aan het tweede deel van onze beschouwing van heden, de Benelux. Een punt, dat zo niet even belangrijk, deze belangrijkheid toch evenaart. 1949 heeft haar intrede gedaan en wanneer we na een korte poze, wat één

jaar toch eigenlijk is, weer in intieme kring bij elkaar zitten, zal een historisch moment aanbreken: de economische Unie tussen België, Luxemburg en Nederland. Historisch zeggen we en terecht, het zal een groot moment worden. Trots zullen we kunnen zijn op het resultaat, behaald in vrij overleg; trots eveneens omdat wij behoren tot één van de drie landen.

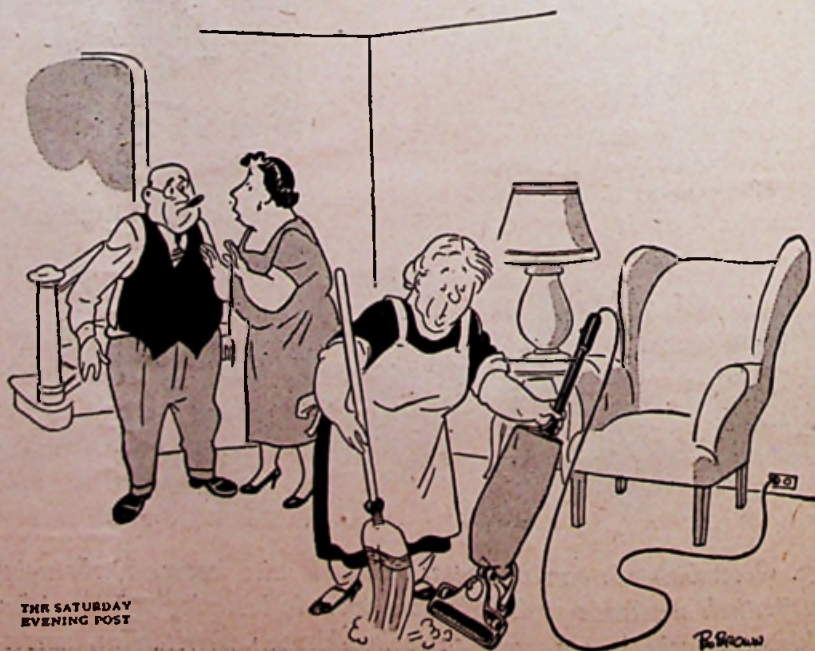
Om recht in de roos te schieten, gaan we U vertellen, dat wij ook niet weteri hoe de gehele zaak straks zal marcheren. Wij menen rustig te kunnen beweren, dat er in het geheel niemand is, die op het moment kan zeggen hoe de gang van zaken tot in de finesse zal zijn.

We nemen aan, dat de respectieve regeringen straks in grote lijnen het geheel zullen aangeven en de regeling van de kleinere bijkomstigheden aan het particulier initiatief zullen overlaten. Dit is voorwaar geen kleinigheid en daartoe zal nog zeer veel komen kijken.

Wanneer we zo de Belgische en Nederlandse bladen en tijdschriften doornemen zullen we over verschillende onderdelen nog al eens een onderlinge wrijving bemerken. Dit is alleronaangenaamst, temeer omdat het zo nu juist niet moet. Wanneer we maar allen op de wereld zouden zijn, konden we zeggen: Zo, ik doe precies wat ik wil. Doch zo ligt de zaak nu eenmaal niet.

Zodra we met een partner in zee gaan, zullen we moeten geven en nemen en zullen we de gehele aangelegenheid in doorsnede moeten bezien. Het is heel goed mogelijk, dat straks zal blijken, dat een of ander onderdeel, hetzij hier of elders er iets op achteruit gaat. Dit is ten enenmale niet te voorkomen.

Er zijn ook hier andere en zeer grote factoren aanwezig, die onderlinge kleine geschillen volkomen overschaduwden en deze zullen dan ook moeten wijken. Dit neemt niet weg, dat we er zo zonder meer overheen moeten lopen. We kunnen altijd

ELECTRO-LARIATHE SATURDAY
EVENING POST

R. Brown

„Zeg maar niks... ze doet 't op haar eigen manier!”

trachten hiervoor de beste oplossing te vinden, welke alleen gevonden kan worden door gezond overleg.

Niet genoeg kan er op gehamerd worden, dat ieder van de drie afzonderlijk moet trachten zich aan te passen aan de mentaliteit, gewoonte en mogelijkheden van de andere. Alleen dan kan een vruchtbare samenwerking plaats vinden.

Laten we niet gaan verwachten, dat alles in 1950 door deze Unie plotseling veel beter gaat. Ook dit zal moeten groeien en het zal straks misschien nodig blijken een en ander nog eens „bij te schaven“.

Het zal hier straks juist zo gaan als in iedere andere Organisatie. Zij zal bloeien onder beproefde leiding en door de medewerking van allen. Doch zonder ons aller goede wil en samenwerking zal ook dit grootse streven tot mislukking gedoemd zijn.

Dit zou echter dermate betreurenswaard zijn, dat we daaraan voorlopig niet durven en mogen denken.

Wij zullen van deze plaats geen lans gaan breken voor een Verenigde Staten van Europa. Doch wel zouden wij U alleen willen toeroepen: Sla de handen ineen en bouw op.

Het „heers en verdeel“ kan nooit iets goeds brengen; laten we dat toch be-seffen.

Alleen het eerlijke streven al tot samenwerken is toe te juichen en dit zal zonder twijfel tot resultaten leiden.

Het is geen toeval, dat de kop van dit artikel 2 „grote“ namen inhoudt. De poging, die hier door 3 kleine Europese landen wordt aangewend om op economisch gebied tot zo groot mogelijke samenwerking te komen, heeft in Amerika een zeer goede weerklank gevonden en kan ons slechts ten goede komen.

Moge dit het begin zijn van een ernstige en goedbedoelde poging van een „wereld-dienstbetoon“:

Door elkander voor elkander

UITBREIDING E.C.-BODE

Met de inzet van het nieuwe jaar heeft ook de E.C.-bode, orgaan van N.V. Electrocentrum, Prinsengracht 357 te Amsterdam C., een niet onbelangrijke uitbreiding ondergaan. Het nieuwjaarsnummer is nl. tot 36 pagina's uitgedijd. Behalve de lijsten van leverbare artikelen komt dit vanzelfsprekend ook de „redactionele“ inhoud ten goede, waardoor de bode voor haar lezers zeker interessanter gaat worden.

Ook is het een zeer goed idee om van bepaalde artikelen, die de detaillist in zijn verkoop kunnen helpen, overdrukken beschikbaar te stellen. Deze artikelen zullen met een sterretje gemerkt worden en men kan ze dan bij Electrocentrum in beperkte mate aanvragen.

Uiteraard blijft voor de handelaar het belangrijkste de vraag: wat kan men ons leveren? En gezegd moet worden: de lijst van artikelen is waarlijk alweer de moeite waard — met doorzetting blijkt er heel wat te bereiken.

GOEDKEURING BEGROTING 1949

De door het Bestuur van de Vakgroep D.V.V. voor het jaar 1949 ingediende begroting, ontvingen wij dezer dagen van de Bedrijfsgroep Detailhandel terug, voorzien van haar goedkeuring.

Ten behoeve van onze leden, laten wij hieronder een afschrift volgen:

BEGROTING GEWONE UITGAVEN 1949

I Bestuurskosten:

Dagelijks Bestuur f	2 250,—
Raad van Bijstand	2 500,—
Commissies	1 250,—
Regionale Afd. (11)	10 000,—

II Personele uitgaven:

Salarissen	7 500,—
Pensioenstortingen	900,—
Rentzegels	20,—
Vereveningsheffing	430,—

IIIa Materiele Uitgaven:

Huisvestingskosten:

Huur kantoorlokalen, verwarming, verlichting, water, schoonhouden, overige huisvestingskosten, totaal „	4 500,—
---	---------

IIIb Bureaunkosten:

Telef. en telegr.	150,—
Porti en zegelkosten „	300,—
Druk- en bindwerk, alsmede kantoorbehoefte	400,—
Tijdschriften en boeken, alsmede huis-houdelijke Uitgaven	150,—

IIIc Reis- en Verblijfkosten:

Dienstreizen Personeel, „	500,—
---------------------------	-------

IV Diversen:

Representatiekosten	100,—
Subsidies en Contributies	1 550,—
Onderzoekingen en opdrachten aan 3en	5 000,—
Accountantsonderzoek „	150,—
Onvoorziene Uitgaven „	350,—

f 38 000,—

Het behoeft geen betoog, dat wij evenals vorige jaren alles in het werk zullen stellen, de werkelijke cijfers zoveel mogelijk onder deze geschatte bedragen te houden. Dat dit vorige jaren inderdaad belangrijk geweest is zult U binnen zeer afzienbare tijd in dit blad kunnen lezen, wanneer het verslag van de financiële commissie uit de leden wordt gepubliceerd.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS

**Stofzuigers
Strijkijzers
Waterkokers
Straalkachels
Kookplaten
Bureaulampen**

**Rudolf
Blik**

**ELECTRISCHE APPARATEN-EN
METAALWARENFABRIEK N.V.**

WALDORPSTRAAT 38-44 • OEN HAAG • TELEFOON 162220

STEM UIT DE PRACTIJK

HET IS IN HOLLAND ZO SLECHT NOG NIET

- De blik op andere landen
- Zware verplichtingen voor de werkgever

Op de laatste aandeelhoudersvergadering van Electrocentrum hield de heer K. V. Zimmermann een rede, waarvan wij het eerste gedeelte publiceerden in de nummers 73 en 76. Wij laten hieronder het slot van zijn betoog volgen, dat wegens plaatsgebrek wel wat lang moest blijven liggen.

Wij hebben reeds uitdrukking gegeven aan onze overtuiging, dat het in Nederland zo slecht nog niet is.

Zeker er zijn landen waar men geen koopvergunningen kent, waar dit of dat van de bon is, maar daar staan soms van die kleine nadelen tegenover, die onze gedachten toch telkens weer een andere richting geven.

Het is derhalve misschien interessant om ook een blik te werpen op andere

landen en laten we beginnen met een land dat ik ná de omwenteling nog bezocht heb, nl. Tsjecho-Slowakije.

Vanzelfsprekend is de situatie in Tsjecho-Slowakije heel anders dan in vele andere landen van Europa. Reeds vroegtijdig en ook nog onder het vorige bewind, werd een aanvang gemaakt met de nationalisatie en samenvoeging van bedrijven.

Er zat iets goeds in het principe om bedrijven die ongeveer hetzelfde artikel

maakten, samen te voegen, maar voor de verdere economische ontwikkeling van het land heeft geforceerd samenvoegen toch een storende invloed gehad. Aanvankelijk gold als principe, dat bedrijven met meer dan 500 arbeiders konden worden genationaliseerd. Langzamerhand is men afgezakt tot 300 als laagste grens en thans onder het nieuwe bewind is dit aantal op 50 teruggebracht, zodat dus ook zeer kleine bedrijven worden genationaliseerd.

Daarbij komt nog, dat dit getal ook nog lager gezet kan worden indien de belangen van de Staat zulks noodzakelijk maken.

Wanneer een bedrijf genationaliseerd wordt, dan komt vanzelfsprekend ook de vraag naar voren of de directeur, eigenaar, bedrijfsleider enz. in het vervolg in hun functies kunnen worden gehandhaafd. De beslissing daarover ligt voor een gedeelte bij de Commissie van Actie, die in elk bedrijf gevormd wordt, maar ligt ook vaak bij hogere partij- of regeringsinstanties. De arbeiders zelf moeten in de bedrijven ook hard aanpakken, willen zij een behoorlijk loon verdienen. De regelingen daarvoor zijn alle nog in wording, maar het is te verwachten, dat hetzelfde systeem zal worden ingevoerd dat ook in Rusland ingevoerd is en waarbij iemand tot de hoogste onderscheiding kan opklimmen door als zgn. Stachanov-arbeider te worden beschouwd.

**MODERNE
VERLICHTINGS- EN
ELECTROTECHNISCHE
ARTIKELN**

BEZOEK ONZE SHOWROOM

CUPROFLEX

LIJNBAANSGR. 237-240, TEL. 33742 AMSTERDAM

Voor **INDUSTRIE** en
GROOT GEBRUIKERS

„TOROTOR“

Voor de
Benelux-
landen:

Tweevoudige cond.,
Trimmers,
Schakelaars.
Speciale prijzen.
Vlugges levering.
Top kwaliteit.

Stephan de Jager
OKKERNOOTSTRAAT 33 — DEN HAAG

Aangeboden tegen Factuurprijs:

WIKKELDRAAD

100 kg.	E 0,3	8 kg.	E.Z. 0,2
2 kg.	E 0,04	2,9 kg.	E.Z. 0,18
15 kg.	E 0,5	7 kg.	E.Z. 0,22
20 kg.	E 0,9	6 kg.	E.Z. 0,15
11,5 kg.	E 1,2	17 kg.	E.K. 0,9

1,5 kg. Weerstand draad - 7,03 Ohm per meter
1,6 kg. Nichrome draad - 3 Ohm per meter

Electro Techn. Bur. V. **EMMERIK & V. SCHIJNDEL**
VROUWJUTTENLAND 17, DELFT

ROODHAAG

levert

vrijblijvend

uit voorraad

„Termotor“ Zwitserse verwarmingskussens, Roton strijkijzers, Siemens en A.T.E.A.-huistelefoons en elektrische portiers, Inas, Milaan-saphier pick-ups, krukinductors, volt- en ampèremeters, B.A.T., Londen-inbouw-, tumblerschakelaars, 1-gatsmontage, H.A.U.D.A., Milaan-kruisspoelwikkelmachines.

C. N. ROOD, 's-Gravenhage
Weteringkade 37, Tel. 77 19 20 (3 l.)

Wij leveren uit voorraad:

Mignon illuminatiefittingen.
Schakelaars, Stopcontacten.
Balanslampen, geschikt voor laboratoria etc.
Bajonetlamphouders 3/8" k.
Glasornamenten in diverse uitvoeringen.
Nummertableaux met 5 nummers.
„Castellum“ Wasmachines met motor
(Utility en oliebad).
Schroefkogel Armaturen 40 en 60 Watt (opaal).

N.V. v/h CLAESSEN & Co.
Almelo — Amsterdam — Doetinchem

G. G. Duo Condensatoren

Deze prima Hollandse producten zijn uit voorraad leverbaar. **Bruto fls. 8,20 per stuk.** Bovendien zijn de bekende afstemschaaltjes, montagesteunen van 3 t/m 9 lips, schaalverlichtingfittinkjes, entrées, sleutelbuisvoetjes en enkelvoudige condensatoren nog steeds alleen verkrijgbaar bij

M. OSSENDRIJVER
St. Pietershalsteeg 4 — AMSTERDAM C.
GROSSIERS GENIETEN BIJZONDERE PRIJZEN!

NIET 200...
FLUORETEK
MAAR 20.

- 1 Geen montagekosten of moeilijkheden
- 2 Sterke vermindering van verblinding
- 3 Lage kosten
- 4 Vervangt volledig de breekbare glasplaten
- 5 Geen dure armaturen nodig
- 6 Verhoging van decoratief effect
- 7 Betere lichtverdeling
- 8 Eenvoudig te reinigen
- 9 Bestendig tegen breuk
- 10 Hoog lichtrendement

Levering uitsluitend via de groothandel. Vraagt prospectus met copie Kema-rapport

TECHN. INDUSTRIE „RETEK“
Jansbuitensingel 2, Arnhem

Electrotechnische Groothandel FRAAY & KORPER

Singel 424, Tel. 35805, Amsterdam
ook voor Uw installatie materialen
Levering uit voorraad:

Krachtstopcontacten compleet met stekker in silumin uitvoering
„Origineel Union“ 15 Amp. 380 V.
„Origineel Union“ 25 Amp. 380 V.
Idem in bak. ultv. 25 Amp. 380 V.
Walsschak. met bakelieten kap en steelt segmenten 25 Amp. 380 V.
Idem phase omkeer 25 Amp. 380 V.
3-pollige gezeekerde helboomschak.
25 Amp. 380 V. In licht metalen kast.

Vraagt offerte of reizigersbezoek

Er zijn mensen in Tsjecho-Slowakije die beweren, dat de arbeider de laatste tijd hard heeft gewerkt, maar niet zo hard als onder het bewind van Hitler en nog lang niet zo hard als in de toekomst het geval zal moeten zijn.

Wanneer men zijn blikken wendt tot landen als bijv. Zwitserland, of Zweden, dan ziet men dat de socialisatie heel ver gevorderd is, dat men aan het welzijn van de arbeiders zeer veel aandacht schenkt en dat de sociale wetten ook de belangen van de arbeider in elk opzicht waarborgen.

Men mag natuurlijk niet zeggen dat de bedrijven resp. het kapitaal al deze verbeteringen hebben ingevoerd enkel en alleen uit liefde voor de arbeider.

De grote exportopdrachten, de gestegen binnenlandse behoeften in beide landen, hebben nl. een tekort aan arbeidskrachten ten gevolge gehad. De bedrijven gingen tegen elkaar opbieden, -een verschijnsel dat we ook hier te lande kennen- om maar arbeidskrachten tot zich te trekken. Het gevolg was, dat in kleinere plaatsen soms de arbeiders nog van andere dorpen en steden moesten worden aangetrokken, die dan in het middaguur geen tijd hadden om naar huis te gaan en voor wie dan in de een of andere vorm moest worden gezorgd.

Men heeft dus cantines opgericht, men

verstrekt warme maaltijden, men geeft muziek, niet alleen onder het eten maar ook onder het werk en wie de schaftlokalen in Zweden bijv. gezien heeft, -waar zelfs tussen de tafels nog bakken met bloemen staan- die kan dit woord „schaftlokaal” moeilijk blijven gebruiken en die zegt veel eerder „lunchroom”.

Het bedienend personeel is in zwart en wit gekleed en is blijkbaar met veel zorg gekozen. Veel licht en lucht in de lokalen, kortom aan alles is gedacht om het verblijf in de fabriek zo aangenaam als maar enigszins mogelijk is, te maken.

Vanzelfsprekend kent men in deze landen geen nationalisatie van bedrijven, alles is kapitalistisch ingesteld, met de bedoeling om winst te maken en men beseft heel goed, dat goede levensomstandigheden voor de arbeider, de winstkansen kunnen verhogen.

Ik heb deze beide voorbeelden opgenoemd niet alleen om te laten zien hoe zowel bij de communistisch als ook bij de kapitalistisch ingestelde landen zeer veel voor het welzijn van de arbeider wordt gedaan -al is het dan ook met verschillende oogmerken- maar ook om duidelijk te doen uitkomen, welke zware verplichtingen de werkgever worden opgelegd of welke zware consequenties voor de werkgever uit sommige gebeurtenissen kunnen voortvloeien.

SCHELTRANSFORMATOR

De transformatoren- en apparaten fabriek „De Drie” te Ede heeft de vervaardiging van scheltransformatoren ter hand genomen. Op zich geen schokkend nieuws, als deze transformator niet opviel door zijn sierlijke, zorgvuldig afgewerkte vorm.

Hoewel een scheltransformator niet direct op een in het oog vallende plaats behoort te zitten, zal het voor de gevallen waar niet anders mogelijk is, toch aangenaam zijn een dergelijk apparaat met slanke vorm te kunnen installeren.

Wat betreft de technische gegevens: de transformator is zowel geschikt voor 127 en 220 V met een aftakking van 2-4 en 6 V bij 1/2 A, terwijl hij getest is op 2000 V.

Er is ietwat rumoer in casa te Enschede: een radiohandelaar weigerde te voldoen aan de verplichting, voortvloeiende uit de Radioluisterbeschikking 1945, op te geven aan wie hij toestellen verkocht heeft. Hierover ontstond een proces dat nogal lang duurde. In eerste instantie is dit proces nu beëindigd, doordat de Kantonrechter de betrokken radiohandelaar veroordeeld heeft. Hoger beroep is inmiddels aangetekend.

N.V. Heco - Frans Hamers
AMSTERDAM-C.

Groothandel

In electrotechnische materialen en verlichtingsartikelen, 1 ste Laurierdwarstraat 25-27 telefoon (K 2900) 33196

- Corodex fittingen mignon . . . f. 36.-
- .. normaal . . . 42.-
- .. schroeffittingen . . . 105.-
- m/2 ringen . . . 36.-
- drlewegsteckers (prima uitv.) . . . 36.-

HECO

heeft alles voor Uw montage

NIEUWE JANUARI PRODUCTIE

TIEBELICHTJES: Zwaar koper vernikkeld ZES kantig met glas. **Electr. KOKERS:** Groter en zwaarder model hoogglans gepolijst. **STRAALKACHIELS:** 2 en 3 staats zwaar plaatijzer, koper vernikkeld reflector. **BOVENLICHTBAKKEN:** Groot en diep model prima brons uitgepolijst. **Kleine BOVENBAKJES:** (zgn. Paaspendels) zeer gangbaar. **ZOLDERPLATEN:** 12,5-17 en 29 cm dootsnede. De gevraagde diepe modellen.

Wij leveren **UITSLUITEND** aan grossiers en hebben **GEEN** vertegenwoordigers. Fabriceeren elk artikel ook volgens opgaaf op Electr. en Verlichtingsgebied tegen **ZIET SCHERPE PRIJZEN**. Vraagt schriftelijke offerte of beter. . . Kom zelf.

N.V. Nederlandsche Handels Vereniging
voor Industriële Fabrikaten

Fabriek van Electro Technische Apparaten en Verlichtingsartikelen.

Amstel 188, Amst.rdam, Telefoon 35196 en 35011

INTERNATIONALE ELECTR. ONDERNEMING
ZANDBERG WEG 97 BREDA
TEL. **FABRICEERT: TRANSFORMATOREN ELECTROMOTOREN TOT 2 P.K. SPAARLEKTRANSFORMATOREN SPECIALE SCHAKELAPPARATUUR**
ELECTROTECHNISCHE FABRIEK

N.V. Handel Mij. „Electro-Metaal” A. G. van RIJN,
PIET HEINSTRAT 102, DEN HAAG, TEL. 336144 en 321011

Groothandel in Electrotechnisch Materiaal. Gespecialiseerd op het gebied van:

- Electro-motoren
- Schakelkastenbatterijen
- Automatisch schakelmateriaal
- Import draad en kabel voor urgente gevallen.

Prespaan platen

1 - 1,5 - 2 mm dik

UIT VOORRAAD LEVERBAAR

B. E. M. Wientjes

Technische Agenturen en Groothandel

Joh. Verhulststraat 192, Amsterdam-Z., Tel. 94171

Wij vestigen Uw aandacht op

HET adres in het Oosten en Noorden van ons land

voor het wikkelen van alle electromotoren en het repareren van alle elektrische apparaten

Wij hebben een speciale afdeling voor:

het wikkelen en repareren van alle soorten en modellen spoelen en spoelbussen voor automaten en dergelijke

Uw adres hiervoor is

Electro Technische Fabriek H. J. JANSEN
KUIPERSDIJK 184-186 - (TEL 3847) - ENSCHEDE

Techn. Grooth. Fa. H. van Lochem

Amsterdamseweg 156
ARNHEM - Tel. 21098

Zolang de voorraad strekt

ANTENNE VEILIGHEDEN

compleet met beugel en **EDELGASPATROON**

HAAST U!

De beste Scheltransformator

welke leverbaar is voor lage prijs, aardig gestroomlijnd model. Te gebruiken voor 127 en 220 Volt. Geheel geïmpregneerd. Getest op 2000 Volt. Zeer solide uitvoering. Aftakkingen voor 2, 4 en 6 Volt bij 1/2 Amp. **Onze scheltransformatoren zijn beter dan goedescheltransformatoren.** Onze scheltransformatoren worden alleen geleverd door erkende grossiers

Transformatoren- en Apparatenfabriek **„DE DRIE”**
WATERLOOWEG 1 - Postbus 10, EDE, Tel. 8245

Fabriek v. elektrische
apparaten en
verwarmingselementen
ZAANDAM
OOSTZIJDE 238 b
Telefoon 2310 (K 2980)

**Straalkachels,
Theelichten,
Kookplaten,
Strijkijzerelementen,
Theelichtelementen,
Bodemelementen,
Kachelementen,
Verwarmingsspiralen**
Leverl alleen aan
H.H. Grossiers en Industrie

„HELLESENS”

Wereldvermaarde batterijen
en hulzen uit voorraad
leverbaar

„TECHNISCHE” N.V.
De Constant Rebecquestraat 96-102
's-Gravenhage

TONEELFITTINGEN (Edison)
LICHTBAKFITTINGEN (Edison)
ééngats montage.

Verkrijgbaar bij Uw grossier en de
fabrikant

NEMA HOOGKLEI 18
WINSCHOTEN — TELEFOON 255

Electrotechnische- en Radiogroothandel

A. J. WESTERHOF

Oostzeedijk 340 - tel. 27641 - Rotterdam

PHILIPS: versterkers, luidsprekers,
microphoons, trechters enz.

PHILIPS: radio-onderdelen

PHILIPS: service onderdelen

prompt uit voorraad leverbaar

Vraagt inlichtingen of reizigersbezoek

NIEAF

UTRECHT

DE NEDERLANDSE
FABRIEK VAN DE BESTE
ELECTRISCHE MEETINSTRUMENTEN

ELECTRO-TECHNISCHE HERSTELPLAATS

SJERP & JONGENEEL

DEN HAAG
PRINSEGRACHT 184 — TELEF. 335280

GISO-LAMPEN

ELECTRON

Groothandel in Gloeilampen en
Electrisch Materiaal
Insulindestraat 82 — ROTTERDAM.
Telefoon 42153—28946.

VERKOOPKANTOOR van de bekende
HELIUM lampen

De oudjes doen het nog best...

Ja in de meeste gevallen beter.
Uw oude lamp-bout- of kachel ontvang
U als nieuw terug. Volledige garantie.

J. BOSCH,
SLOTERKADE 68 F,
Amsterdam-W.
Telefoon 81022

WEET U

dat wij alle PHILIPS PRODUCTEN
leveren in mindering van Uw contracten
met PHILIPS en dat door ons dezelfde
contract-korting wordt verleend.

U kunt dus bij Uw bestellingen op
ander materiaal ook Philips artikelen
bestellen.

ELECTROTECHNISCHE
GROOTHANDEL **P. HOLTRING**
KORTE SPAARNE 25 — HAARLEM
Telefoon 16255 (na 6 uur 29605).

HAZEMEYER

HENGELO

Beschermd Schakelmateriaal

Fabriek en Hoofdkantoor HENGELO, Telefoon 2345 (5 lijnen)
Kantoor Amsterdam: Amstel 144, Telefoon 35862
Kantoor Rotterdam: Mathenesserlaan 201, Telefoon 30634

N.V. „CORODEX”, Zandvoort

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEMATERIAAL

Lamphouders, Mignonlamphouders, Kroonlamp-
houders, Stallamphouders, Plafondlamphouders,
Majolica's, Zolderrozetten, Snoerdoosjes, Arma-
turen 40 en 60 W., W.D. Armaturen, Schroef-
koppen K. II en K. III, Kabelaftakdozen,
Wartels 16 en 21 mm. P. G., Plafondplaten,
Kabelzadels, Contactstoppen 6 en 10 Ampères,
Koppelcontactstoppen, Driewegstekkers etc.

De Nederlandse Fabriek van Kwaliteitsproducten

BOBÉ

STRIJK-, PERS- EN
BODEMELEMENTEN
levert aan
Groothandel en Industrie
SPIRALEN, BROODROOSTER EN
THEELICHT ELEMENTEN MET
STENEN DWERGFITTING.
LOSSE DWERGFITTINGEN EN
BANANENSTEKKERS

Elementen voor alle Industriële doeleinden.
Tegen scherp concurrerende prijzen.

BOBÉ, Beukenweg 9-13, Tel. 54161, Amsterdam-O.

Installateurs!

Laat ons Uw neon-installaties verzorgen!
Wij zijn daarvoor speciaal ingericht, maken
ontwerpen, begroten, verkopen en mon-
teren door het gehele land.

Technisch Bur. voor NEON-VERLICHTING
P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE,
KONINGSPLEIN 11, TEL. 392400—390418

RUBBERLASKABEL

in zeer soepele uitvoering

Uit voorraad leverbaar in
verschillende doorsneden.

N.V. E. M. ELECTROSTOOM

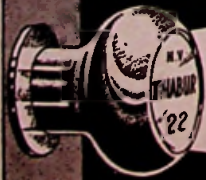
ROTTERDAM Filiaal AMSTERDAM
Postbus 301 N.Z. Voorburgwal 28-30
Telefoon 45680 Telefoon 32378

Minkes levert:

- Walsschakelaars en buiszekeringkasten in gegoten aluminium w.d uitvoering met losse pasvlakken, 60 Amp., 100 Amp., 200 Amp.
- III-Groepskastjes 25 en 60 Amp. (type 25).
- Kabelinvoeren (type 35 en 17).
- Kabeleindsluitingen (type 13a).
- Ringventilatoren.

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

THABUR

Electrisch
Deuroog

VERLICHT 's AVONDS NAAM EN HUISNUMMER
GEMAKKELIJK OP IEDERE HUISDEUR TE MONTEREN

Vraagt inlichtingen aan:

N.V. THABUR

ZUILINGSTRAAT 22-24 TEL 116130 (8 lijnen) DEN HAAG

„VONKA” AMSTERDAM-C.
Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfontein, schijnwerpers, motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

Mededelingen VAN DE

**VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT**

SECRETARIAAT:
MAURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585

Eerste wijziging van de beschikking tijdelijke bijslag op lonen en salarissen

Het College van Rijksbemiddelaars;
Overwegende;

dat het wenselijk is, dat de in zijn beschikking van 1 November 1948 (Nederlandse Staatscourant van 4 November 1948, nr. 212) bedoelde tijdelijke bijslag op lonen en salarissen eveneens uitgekeerd wordt aan gehuwde mannelijke werknemers en mannelijke en vrouwelijke kostwinners, die de leeftijd van 23 jaar nog niet bereikt hebben;

Gehoord de Stichting van de Arbeid;
Gelet op artikel 12 van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945;
Beschikkende,
Bepaalt:

1. De eerste volzin van artikel 1 van bovenaangehaalde beschikking wordt als volgt gelezen;

„Aan mannelijke en vrouwelijke werknemers van 23 jaar en ouder,

gehuwde mannelijke werknemers beneden de leeftijd van 23 jaar,

gehuwde vrouwelijke werknemers beneden de leeftijd van 23 jaar, voor zover kostwinners, en

ongehuwde mannelijke en vrouwelijke werknemers beneden de leeftijd van 23 jaar, voor zover kostwinners,

wordt door de werkgever boven het rechte geldende loon een tijdelijke bijslag uitgekeerd.”

2. Aan artikel 1 wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„Als kostwinner wordt beschouwd hij, wiens normale inkomsten ten minste 2/3 deel vormen van de totale inkomsten, waaronder begrepen uitkeringen ingevolge sociale verzekeringen, van het gezin, waartoe hij behoort.”

3. De aldus gewijzigde tekst van de beschikking wordt als bijlage hiertoe afgedrukt.

Deze wijzigingen worden geacht in werking te zijn getreden op 1 November 1948, met dien verstande, dat de bijlagen voor werknemers, wier loon per week wordt uitbetaald, voor het eerst zullen worden uitgekeerd over de loonweek, waarin 1 November 1948 valt.

's-Gravenhage, 24 December 1948.

Het College van Rijksbemiddelaars,
de voorzitter,
J. A. Berger.

Bijlage.

Gewijzigde tekst van de beschikking: tijdelijke bijslag op lonen en salarissen.

1. Aan mannelijke en vrouwelijke werknemers van 23 jaar en ouder,

gehuwde mannelijke werknemers beneden de leeftijd van 23 jaar,

gehuwde vrouwelijke werknemers beneden de leeftijd van 23 jaar voor zover kostwinners, en

ongehuwde mannelijke en vrouwelijke werknemers beneden de leeftijd van 23 jaar, voor zover kostwinner,

wordt door de werkgever boven het rechte geldende loon een tijdelijke bijslag uitgekeerd. Deze bijslag bedraagt:

a. voor werknemers, die in volledige dienst van de werkgever zijn en wier loon per maand of over een langere tijdruimte wordt uitbetaald fl. 4,50 per maand.

b. voor werknemers, die in volledige dienst van de werkgever zijn en wier loon over

een kortere tijdruimte dan een maand wordt uitbetaald, fl. 1,— per week.

c. voor werknemers, die in niet-volledige dienst van de werkgever zijn, 2 cent per uur.

Als kostwinner wordt beschouwd hij, wiens normale inkomsten ten minste 2/3 deel vormen van de totale inkomsten, waaronder begrepen uitkeringen ingevolge sociale verzekeringen, van het gezin, waartoe hij behoort.

II Het onder I bepaalde geldt niet voor:

1 werknemers, wier inkomen uit loonarbeid bij één of meer werkgevers per maand een bedrag van fl. 308, of per week een bedrag van fl. 71,— pleegt te boven te gaan;

2. ongehuwde werknemers, aan wie vanwege de werkgever kost en inwoning of volledige kost wordt verstrekt.

III. Onder inkomen uit loonarbeid, als bedoeld onder II, wordt verstaan vast tijdloon, provisie, tariefverdienste, premies of andere toeslagen, verband houdende met de arbeid, vaste of gegarandeerde tantièmes en dergelijke, doch niet kinderbijslag, vacatiebonnen, de door het College van Rijksbemiddelaars toegestane 2 % gratificatie, winstuitkeringen en dergelijke.

Machines uit herstelbetalingen

Het secretariaat van de Vakgroep ontving een lijst van machines, welke uit Duitsland naar ons land zijn gevoerd en welke voor het ambacht beschikbaar zijn.

Inlichtingen omtrent deze machines worden op aanvraag verstrekt.

Voordelen van Rheoflexregeling

(Vervolg van blz. 21).

De voordelen van dit regelsysteem zijn voornamelijk de volgende. Ten eerste werkt de regeling op een en dezelfde waarde d.w.z. op de gewenste waarde; ten tweede: zeer kleine afwijkingen van de gewenste waarde worden direct wegge-regeld.

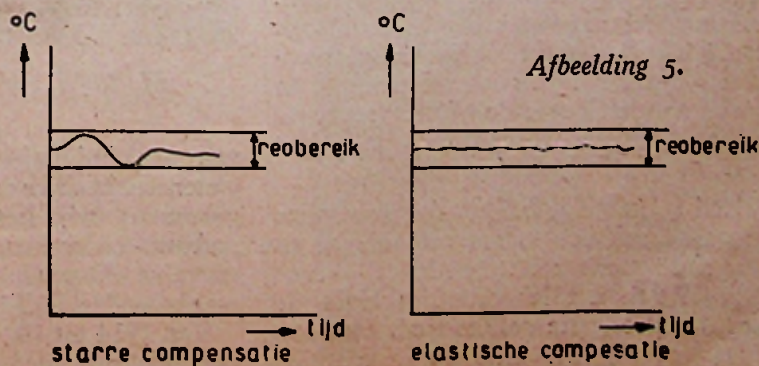
De bij de rheoflexregeling toegepaste compensatie veroorlooft ons een aanpassing aan de tijdconstante van de installatie binnen zeer ruime grenzen. Men heeft het verder in de hand om een aperiodische of een sterk gedempte regel karakteristiek te verkrijgen. In afb. 5 is grafisch het verschil tussen een regeling met starre en een regeling met elastische compensatie aangegeven.

Een van de eerste installaties, die door Fr. Sauter van deze rheoflexregeling werd voorzien, is een stadsverwarmingscentrale van de stad Zürich. De ondergrondse warmtepompinstallatie bestaat uit 3 aggregaten. Een van deze aggregaten is met een rheoflexre-

ling uitgerust en wel zó, dat de temperatuur van het uitgaande water naar het verwarmingsnet constant gehouden wordt, doordat men een regelafsluiter aan de zuigzijde van de warmtepomp automatisch regelt.

In deze installatie werden zeer scherpe eisen gesteld aangaande de regelkarakteristiek en de regelnauwkeurigheid, welke door de rheoflexregeling schitterend werden beantwoord.

Nauwkeurige metingen hebben aangetoond dat de regeling aperiodisch werkt en dat de temperatuur op $\pm 0,1^\circ \text{C}$ bij ingestelde waarde van 60°C constant gehouden werd. Ook hier te lande zijn, of het nu temperatuur, druk, relatieve vochtigheid of andere fysische grootheden betrof, met het rheoflexregelsysteem zeer grote nauwkeurigheden bereikt.

Veiligheidsbesluit

ELECTRISCHE SCHRIKDRADEN

Een taak voor de installateur

In het staatsblad van 2 November 1948 is afgekondigd een algemene maatregel van Bestuur als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de Veiligheidswet 1934 (veiligheidsbesluit elektrische schrikdraden). Blijkens artikel 1 van dit besluit wordt onder een schrikdraad verstaan een onder elektrische spanning staande draad, welke ten doel heeft om paarden, vee en wild van de plaats, waar de draad gespannen is, verwijderd te houden door een elektrische schok en de daarmee gepaard gaande schrik, die van een aanraking van de draad het gevolg zijn.

Onder deze definitie vallen derhalve de zogenaamde elektrische weide-afstekingingen.

Krachtens artikel 16 van dit besluit moet het hoofd of de bestuurder van een onderneming van landbouw, bosbouw of veehouderij, waarin gebruik wordt gemaakt van een schrikdraad, in het bezit zijn van een door een bevoegd deskundige opgemaakt

en geldig bewijs, waaruit blijkt, dat ten tijde dat het bewijs werd afgegeven, aan het bepaalde in de artikelen 3 tot en met 14 was voldaan. Een duplicaat van dit bewijs moet het hoofd of de bestuurder van de onderneming zenden aan het districtshoofd van de Arbeidsinspectie. Het bewijs moet worden opgemaakt overeenkomstig het door de minister vast te stellen model.

Als deskundigen zullen optreden erkende installateurs, die door of vanwege het elektriciteitsbedrijf, waaronder de bedoelde ondernemer ressorteert, als zodanig worden aangewezen. Zij moeten de bewijzen als bedoeld in artikel 16 aanvragen bij het Secretariaat van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, Mauritskade 45, Den Haag.

Volledigheidshalve laten wij hieronder volgen de tekst van de artikelen 3 t/m 14 van het besluit, houdende de eisen, waaraan de schrikdraad-installatie moet voldoen.

Art. 3. Schrikdraadinstallaties moeten zowel in haar geheel als in onderdelen voldoen aan de eisen van goed en veilig werk en in goede staat van onderhoud verkeren.

Art. 4. 1. Schrikdraden en hun toevoerdraden mogen niet zijn bevestigd aan palen of masten van bovengrondse sterkstroomlijnen en van bovengrondse telefoon-, telegraaf- en radiodistributielijnen.

2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor toevoerdraden, komende van spanninggevers, welke aan een paal of mast zijn aangebracht en hun elektrische energie aan een zich in die paal of mast bevindende aftakking van de sterkstroomdraden ontleen.

Art. 5. 1. De afstand van schrikdraden en hun toevoerdraden tot daaraan evenwijdig lopende bovengrondse sterkstroomdraden moet, in horizontale projectie gemeten, bij sterkstroomdraden van lage spanning ten minste 2 m en bij sterkstroomdraden van hoge spanning ten minste 15 m bedragen.

2. De afstand van schrikdraden en hun toevoerdraden tot bovengrondse sterkstroomdraden, welke deze kruisen, moet, in verticale projectie gemeten, bij sterkstroomdraden van lage spanning ten minste 2 m en bij sterkstroomdraden van hoge spanning ten minste 4 m bedragen.

(Vervolg zie blz. 29).

35 Jaar Researchwerk

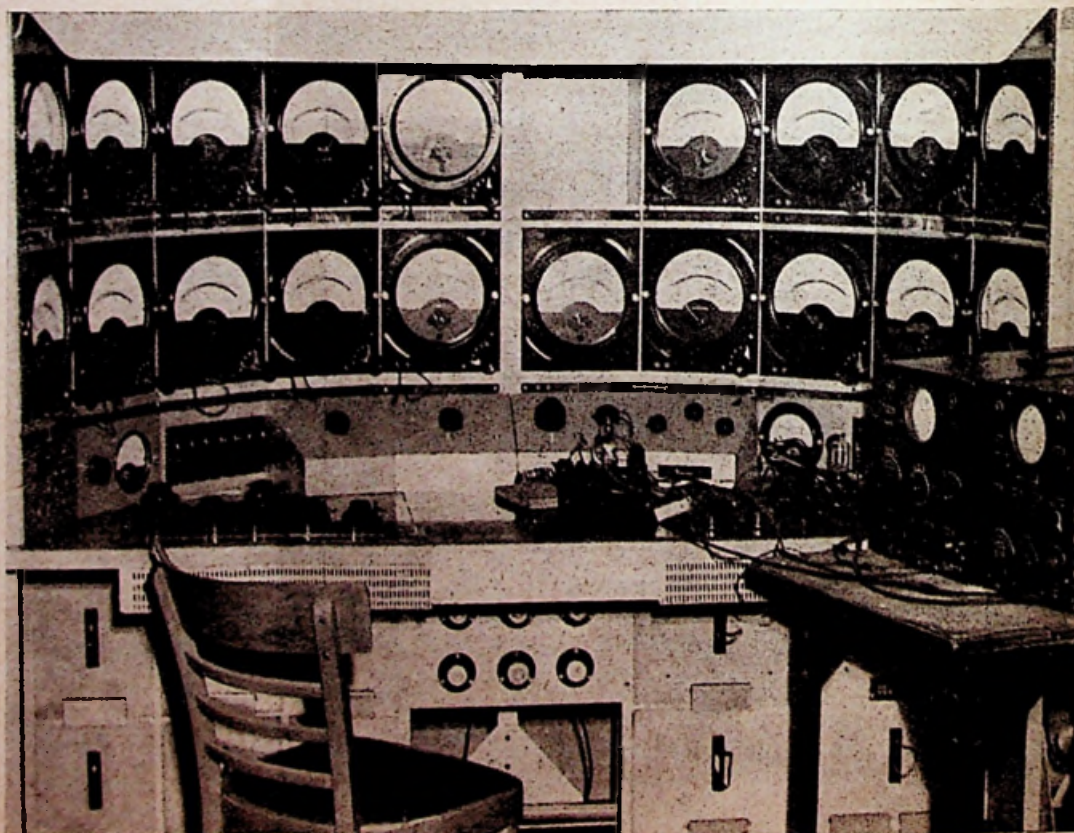
Begin Januari 1914 werd een hoekje van de toenmalige Philipsfabrieken aan de Emmasingel te Eindhoven afgeschoten om er een laboratorium in te richten. De eerste man die hier zijn intrede deed was dr. (later prof. dr.) G. Holst, de man die zichzelf en zijn laboratorium een weeldfaam zou bezorgen.

Thans werkt ditzelfde laboratorium met een staf van 800 mensen waaronder 200 academici en onder leiding van een viermanschap.

De onderzoeken, bescheiden ingezet met onderzoek naar de gedragingen van elektrische gloeilampen, breidden zich uit tot alle mogelijke terreinen van electrotechniek, chemie, apparatenbouw en zo meer.

Men past tegenwoordig vooral het zgn. fundamenteel onderzoek toe, d.i. onderzoek waarbij men vooral tot het hoe en het waarom der dingen tracht door te dringen en waarbij aan het begin de wijze, waarop de resultaten zullen worden toegepast, niet altijd vast ligt.

Toch is het wel gebleken, dat deze wijze van onderzoek ook zuiver economisch en industrieel goede resultaten biedt — met de groei van het laboratorium hield de groei der productie gelijke tred. Het zou te ver voeren, hier alles op te sommen

Meettafel voor het onderzoek van verschillende radio- en electronenbuizen.

wat aan industriële producten uit deze wetenschappelijke onderzoeken is voortgekomen; wij herinneren slechts aan: natrium- en kwiklampen, T.L. buizen enz., vitamine D-productie, lasstaven en zo menig ander Philips-product.

Van 1914 tot 1924 was het laboratorium tamelijk primitief gehuisvest, in begin

1924 werd een geheel nieuw gebouw betrokken dat uitgroeide tot het huidige laboratorium-complex. Tegelijk met het 35-jarig bestaan van het laboratorium als instelling wordt dus het 25-jarig bestaan van de huidige gebouwen herdacht. Hetgeen echter geschiedt in een interne viering — naar buitenuit is er geen feest geweest.

Art. 6. 1. Spanninggevers van schrikdraadinstallaties mogen niet zijn opgesteld in stoffige ruimten en ruimten met brandgevaar.

2. Schrikdraden en hun toevoerdraden moeten vrij liggen van hout, hooi, stro of andere brandbare stoffen.

Art. 7. De afstand van schrikdraden en hun toevoerdraden tot delen van elektrische sterkstroominstallaties, voor zover deze bij een defect onder spanning kunnen komen te staan, moet ten minste 5 cm bedragen.

Art. 8. 1. De aarding van een schrikdraadstroomstelsel moet zodanig zijn, dat de bedrijfsspanning van de schrikdraad ten opzichte van de aarde blijvend is gewaarborgd.

2. De afstand van een aardleiding van een schrikdraadstroomstelsel tot delen van elektrische sterkstroominstallaties, welke bij een defect onder spanning kunnen komen te staan, moet ten minste 5 cm bedragen.

3. Voor de aarding van een schrikdraadstroomstelsel mag geen gebruik zijn gemaakt van een voor andere doeleinden dienende aardelectrode.

4. De afstand van de aardelectrode van een schrikdraadstroomstelsel tot andere aardelectroden moet ten minste 3 m bedragen.

Art. 9. Op eenzelfde schrikdraad mag niet meer dan één spanninggever zijn aangesloten.

Art. 10. Niet tot eenzelfde stroomstelsel behorende schrikdraden en hun toevoerdraden mogen niet zijn bevestigd aan eenzelfde paal of rij van palen.

Art. 11. Spanninggevers van schrikdraadinstallaties, welke hun energie aan een sterkstroomnet ontleen, moeten door een vast aangelegde leiding met het net zijn verbonden.

Art. 12. Schrikdraadinstallaties moeten waar nodig, zijn voorzien van afleiders, welke de spanninggevers tegen beschadiging door atmosferische ontladingen vrijwaren.

Art. 13. 1. Spanninggevers van schrikdraadinstallaties moeten zodanig zijn ingericht, dat de elektrische energie, welke er aan wordt ontleend, geen gevaar voor het leven of de gezondheid van personen oplevert.

2. Spanninggevers van schrikdraadinstallaties moeten zodanig zijn ingericht, dat de elektrische energie, die er aan wordt ontleend, degene, die de schrikdraad heeft aangevat, niet belet de draad onmiddellijk weder los te laten.

3. Spanninggevers van schrikdraadinstallaties, welke hun energie aan een sterkstroombron ontleen, moeten deugdelijke waarborgen bieden tegen overgang van energie op de schrikdraad langs andere dan de daartoe bestemde weg.

Art. 14. Waar schrikdraden van een weg af aangeraakt kunnen worden moeten zich deugdelijke, op doelmatige wijze en in voldoende aantal aangebrachte waarschuwborden bevinden, welke zijn vervaardigd overeenkomstig een door onze minister vast te stellen model.

Federatie bureaux voor vakbelangen

Dezer dagen werd opgericht de Federatie van Bureaux voor Vakbelangen (F.E.V. A.). De oprichting van deze federatie is het resultaat van het werk van een studiecommissie, die reeds in de oorlog door de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht werd ingesteld en welke tot taak had een algemene regeling inzake de vergoeding van projectkosten te ontwerpen. Zoals bekend stellen de Bureaux voor Vakbelangen zich ten doel de inschrijvers op een aanbesteed werk een redelijke vergoeding te garanderen voor de kosten, welke zij maken t.b.v. hun inschrijving. Het was dringend noodzakelijk, de reglementen van de verschillende in Nederland bestaande bureaux, te unificeren. Dit omvangrijke werk is thans gereed en men is gekomen tot één uniform reglement, waarbij echter rekening is gehouden met de plaatselijke noodzakelijke afwijkingen.

Thans is een landelijk centraal orgaan ingesteld, dat de algemene belangen van de bureaux zal behartigen. Het bestuur bestaat uit de heren: J. Spaan (Rotterdam), voorzitter, A. R. O. van Lierop (Amsterdam), vice-voorzitter, P. J. A. Zeestraten (Tilburg), G. A. Mug (Groningen), W. F. Jobse (Utrecht).

Secretaris-penningmeester: mr. J. H. van Gelderen, Mauritskade 45 te Den Haag.

Doorberekening loonbijslag

Enige tijd geleden meldden wij, dat de Federatie van Werkgeversorganisaties in de Kleine Metaalnijverheid zich tot de minister van Economische Zaken heeft gewend met het verzoek het daarheen te leiden, dat de zgn. loonbijslag in de prijzen doorberekend zal kunnen worden.

De minister heeft hierop het navolgende geantwoord:

„In antwoord op Uw bovenvermeld schrijven deel ik U mede, dat ik het met betrekking tot de Prijzenbeschikking niet-doorberekening loonbijslag 1948, om de U bekende prijspolitieke redenen, neergelegd in de desbetreffende Regeringsverklaring, niet wenselijk acht een algehele ontheffing van deze beschikking voor alle bij Uw federatie aangesloten organisaties te verlenen.

Ik ben evenwel bereid op grond van de door deze organisaties te verstrekken gegevens van geval tot geval de noodzakelijkheid tot doorberekening te overwegen.”

De minister van economische zaken, w.g. onleesbaar.

Horloges vrij

De Unie van Bedrijfsorganisaties in de Uurwerkbranche deelt ons mede, dat voor de aankoop van horloges geen vergunningen meer vereist zijn.

De Vakgroep Electrotechnisch Ambacht gaf tot voor kort vergunningen uit voor bijzondere gevallen. Dit is thans niet meer nodig. Wij verzoeken de leden derhalve geen vergunningen meer aan te vragen en zich rechtstreeks tot de handel te wenden.

(Vervolg Vakgroepenieuws zie blz. 30, 2e kolom)

fiberglas

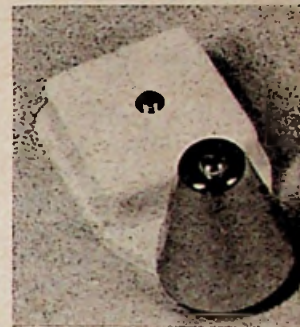
PRODUCTEN AFDELING

WETTER VERBODENDE HANDELINGEN

Zuiver Glas in Moderne zachte Flexibele vormen

PRIMA ISOLATIE VOOR ALLE DOELEINDEN

- DUSTOP-FILTERS VOOR AEROSOL
 - FILTER DOEKEN
 - ELECTRO-THERMO-2 ACOUSTISCH
 - BATTERIJ SEPARATOREN
 - GARENS-BAND-ODEK-VOORD
 - DECORATIEF TEXTIEL
- ALSMEDE ALLE GECOMBINEERDE PRODUCTEN ALLEEN VERKOOP:
„CULIMETA“ WETERINGKADE 47 - DEN HAAG
TELEFOON 773009

ELECTRISCHE SCHELLEN

J. DUIKER & Co'S N.V.
DEN HAAG

Nederlands Fabrikaat
'n KLASSE BETER!

verkrijgbaar in de groothandel.

Pick-up Langspeelnaalden CONDOR

elke naald speelt gegarandeerd
16 plaatzijden
in pakjes van 50 stuks

f 1,50 bruto

RADIO-TAFEL

(Boekenkastmodel)
in licht en donker eikenkleur
hoogglans bovenblad

f 48,75 bruto

GROOTHANDEL

MUZIEK-INSTRUMENTEN EN
RADIO-MEUBELEN

B. MUNNIKENDAM,

P. C. HOOFDSTRAAT 56
AMSTERDAM — TELEFOON 36025

RIJWIELFABRIEK DEN HAAG • RADIOFABRIEK DEN HAAG

MOTORENFABRIEK UTRECHT • RIJWIELFABRIEK DEN HAAG

V.D. N.V.

FABRIEK VAN ERRES PRODUCTEN

ATTENTIE!

Denk om Uw abonnementsgeld.

Hiermede herinneren wij aan de gelegenheid om het abonnementsgeld voor het jaar 1949 per giro te voldoen. Het abonnementsgeld bedraagt f 3,— per jaar voor leden van vakgroepen of vrije organisaties, f 5,— voor niet leden. Storting gaarne op postgiro 136400 van N.V. Uitgevers Mij. Diligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam C. Op de „bij"-strook te vermelden: abonnement Electro Radio Mercur 1949.

In verband met het grote aantal kwitanties dat geïncasseerd moet worden, verzoeken wij onze abonné's beleefd, doch met de meeste aandrang, de overschrijving onmiddellijk te doen, maar in geen geval later dan eind Januari ten einde de incassering niet te bemoeilijken en te vertragen. Bovendien bespaart U zich door giro-betaling 25 cts. incassokosten!

De Administratie van
Electro Radio Mercur.

(Vervolg Vakgroepnieuws)

Een vereniging van Neon-installateurs opgericht

Dezer dagen werd opgericht de Ned. Vereniging van Neon-installateurs (N.V.N.I.). Deze vereniging is het resultaat van de oorspronkelijke plannen tot het instellen van een sectie Neon in de Ondervakgroep Electrotechnisch Installatiebedrijf. Het instellen van zulk een sectie bleek op verschillende bezwaren te stuiten, zodat men besloot tot het oprichten van een vrijwillige organisatie.

Leden van deze vereniging kunnen zijn natuurlijke en rechtspersonen, die het aanleggen, monteren, uitbreiden en/of repareren van neon-installaties als hoofdberoep of als belangrijk nevenberoep uitoefenen, als electrotechnisch installateur zijn ingeschreven bij de Ondervakgroep Electrotechnisch Installatiebedrijf van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht of een daarvoor in de plaats tredende organisatie en als zodanig zijn erkend door een electriciteitsbedrijf, overeenkomstig de daarvoor gestelde regelen.

De vereniging stelt zich ten doel het bevorderen van de samenwerking en de behartiging van de gemeenschappelijke belangen harer leden, alsmede het behartigen van de sociale belangen van het bedrijf.

In de oprichtingsvergadering werden de statuten vastgesteld, waarop de Konink-

lijke Goedkeuring zal worden aangevraagd.

Een bestuur werd gekozen. Dit bestaat uit de heren: B. Schweers, voorzitter; P. J. Buis, H. Ohler (penningmeester); J. Janse, ing. L. H. C. Gooren. Als secretaris zal optreden mr. J. H. van Gelderen, Mauritskade 45 te Den Haag.

Zij die als lid van de vereniging wensen toe te treden en menen aan de hierboven vermelde eisen te voldoen, worden verzocht zich met het secretariaat in verbinding te stellen.

Verhoging gas- en electriciteitsprijzen mag niet worden doorberekend

Indien het bij of krachtens enige regeling met betrekking tot de prijzen van goederen of vergoedingen voor diensten is toegestaan de werkelijk betaalde of verschuldigde inkoopsprijzen van het gas en/of de electriciteit, voor de productie of dienstverrichting gebruikt, in de prijzen of vergoedingen in te calculeren, is zulks, tenzij uitdrukkelijk in afwijking van deze beschikking anders is bepaald, niet geoorloofd ten aanzien van de van 1 Januari 1949 af voor gas en electriciteit toegestane prijsverhogingen.

De directeur-generaal van de Prijzen kan in bijzondere gevallen afwijkingen van het in deze beschikking bepaalde vaststellen. **EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS**

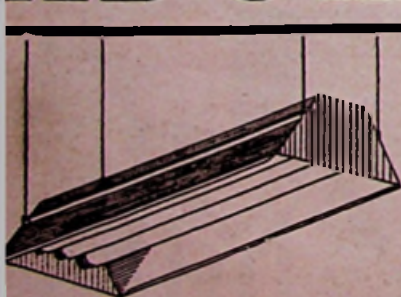
Wij zoeken

in heel Nederland sub-agenten voor de verkoop en de aanleg van onze

PRACTIFOON Bedrijfs-omroepinstallaties,
een nieuw Nederlands product van superklasse

Aanvragen alleen door vakkundigen te richten tot:

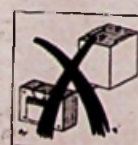
BENELEC, Keizersgracht 456, Amsterdam-C., Tel. 35514

SOL

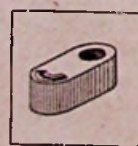
FLUORESCENTIE COMBINATIE

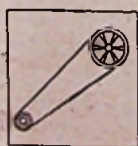
Compact

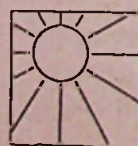
Geen voorschakel-apparaten

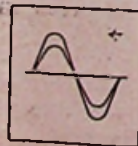
Hoge luxwaarde

Gering stroboscopisch effect

Beter licht

Hoogste arbeidsfactor

TECHNISCHE GEGEVENS WORDEN U GAARNE OP AANVRAGE TOEGEZONDEN

N.V. **SOL** GLOEILAMPENFABRIEKEN, NIJMEGEN

RITSEMA
Stofzuigerfabriek

HILVERSUM

KLOPVEEGZUIGERS
met vibrator en schaduwlicht

Onze reparatie-afdeling repareert
alle merken stofzuigers

160.000 klanten . . .

Er zijn 200.000 winkels in Nederland

● 80% hiervan wil zijn verlichting moderniseren.

● D.w.z. 160.000 winkels wachten op

RICHT-LICHT armaturen

D.w.z. 160.000 klanten wachten op

VAN GEEL'S

Metaalwarenfabriek

- Boxtel

Daar komt...

DE TELEVISIE

(langzaam, maar zeker!)

Operatie per televisie

Als onderdeel van de Leidse Dinsdagen, zal op 5 Februari a.s. bij een operatie, die door *prof. dr. W. F. Suermondt* uitgevoerd wordt in het Academisch Ziekenhuis, de televisie worden toegepast voor het overbrengen van het beeld naar een nabijgelegen collegezaal, waar ongeveer 150 genodigden op deze wijze de operatie kunnen gadeslaan. Dit experiment, dat technisch door Philips verzorgd zal worden, is voor zover bekend het eerste in Europa. In Amerika werd de televisie reeds eerder toegepast om bepaalde operaties aan een groot medisch publiek te demonstreren, waardoor bijv. aan vele studenten de mogelijkheid geboden wordt meer van de operationele techniek te zien dan op het ogenblik mogelijk is.

Er bestaat uit den aard der zaak voor deze proefneming in medische en universitaire kringen zeer grote belangstelling.

Op de morgen van de 5de Februari zullen dr. H. Bruning en dr. J. Haantjes van het Philips Laboratorium voor Wetenschappelijk Onderzoek in het Kamerlingh Onnes Laboratorium een lezing met demonstratie houden voor oud-alumni der wis- en natuurkundige faculteit over de fysische grondslagen van de televisie en bijbehorend apparaat.

Geen optische horizon meer bij televisie?

Een opzienbarende mededeling uit de Verenigde Staten, waar men nu reeds gedurende ruim een jaar waardevolle ervaringen heeft opgedaan met de exploitatie van televisiezenders, toont aan dat de zgn. optische reikwijdte van ultrakortegolfzenders, dus ook van televisiezenders, naar het rijk der fabelen moet worden verwezen. Het is namelijk gebleken, dat deze golven zeer ver buiten de horizon reiken en dat daardoor ernstige storingen ontstaan tussen stations die op dezelfde golfengte werken. Dit betekent in de praktijk dat de stations veel verder uit

Vraag en Aanbod

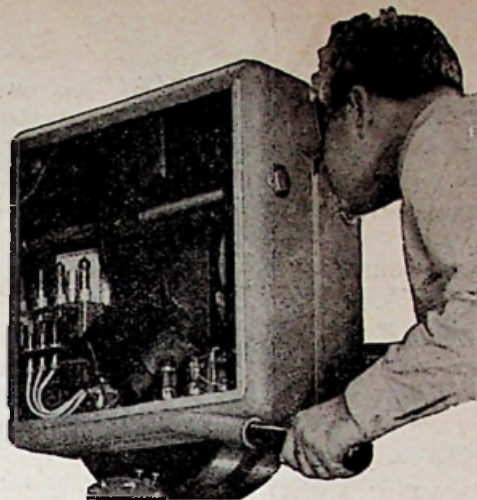
Te koop gevraagd: Gebruikte elektrische feestilluminatie voor Buurtver. Aanb. a.d. secr. H. J. v. d. Meulen. Mag. De Toko, Noordkade, Drachten.

Een goed renderende zaak in electra en radio ter overn. aangeb. in een welvarende plaats in N.H. Br. nr. 1310.

Zakenman heeft beschikking over toonkamerruimte met kantoor op eerste stand van Amsterdam-C. en zoekt samenwerking met erkend installateur om verschillende firma's te bewerken voor de levering van nieuwe verlichtingsinstallaties. Br. nr. 139.499 aan Bolrek, Koningsplein 1, Amsterdam-C.

Open Plaatsen

Jongeman, alg. ontw., techn. onderl., z.z.g.g. in electro- en of radiotechnisch bedrijf, evt. financiële deelname. Br. nr. 1311

elkaar moeten liggen en dat er veel minder golfengten beschikbaar zijn. Door deze ervaringen heeft de Federal Communications Commission in de V.S., die tot taak heeft de golfengten te verdelen, het geven van verdere licencies voor het exploiteren van televisiezenders stopgezet.

©

Export en kleine nijverheid

Reeds enige tijd zijn maatregelen in voorbereiding, welke ten doel hebben de export van de klein-industrie op electrotechnisch gebied te bevorderen.

Te dien einde zal een stichting in het leven worden geroepen, die zich ten doel stelt de exportbelangen van haar leden te behartigen. Statuten en reglementen zijn in wording.

Zij die belangstelling voor deze aangelegenheid hebben en nog niet in contact zijn getreden met het secretariaat van de Ondervakgroep Kleine Nijverheid op Electrotechnisch Gebied, Mauritskade 45, Den Haag, worden verzocht zich alsnog tot dit secretariaat te wenden.

©

J. G. E. Gieskes

Afscheid en onderscheiding

Zoals wij reeds in 't kort meldden, heeft de heer J. G. E. Gieskes zijn functie als president-directeur van de N.S.F. te Hilversum neergelegd. In de afscheidsreceptie deelde de burgemeester van Hilversum mede dat H.M. de Koningin de scheidende functionaris benoemd heeft tot ridder in de orde van de Nederlandse Leeuw.

De heer Gieskes zal de N.S.F. niet helemaal in de steek laten doch blijft als adviseur en commissaris zijn belangstelling voor het bedrijf metterdaad tonen.

©

De R.E.A.F. is verhuisd!

Op 7 Januari werd door de Rotterdamse Electriche Apparaten Fabriek een nieuw fabriekspand betrokken aan de Jufferstraat 12. Het telefoonnummer zal zijn 27825. De productie en aflevering zullen volgens werkplan worden geleid.

Electro Radio Mercur

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Uitgave van de
N.V. Uitgevers Mij. Dilligentia, Kalverstr. 35, Amsterdam C
Telefoon K 2000-35253 en 40458
Postgirorekening 138 400 --- Bankrekening Twentsche Bank

DIRECTIE EN EXPLOITATIE:
Hans Schnabel en Jan B. Gastkemper.

ADVERTENTIE-MANAGER:
B. J. Jansen.

REDACTIE:
Louis Knuvelde.

**REDACTEURS MEDEDELINGEN
DER VAKGROEPEN:**

mr. J. H. van Gelderen en J. M. van Basten.

REDACTEUR RADIORUBRIEK:
J. Corver.

REDACTEUR ELECTROTECHNIEK:
J. J. Moerkerk.

**REDACTEUR ADMINISTRATIE- EN
BELASTINGRUBRIEK:**

J. L. van Hedel.

ABONNEMENTSPRIJS:

f 5,— per jaar; voor leden van de aangesloten vakgroepen e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

Dit blad verschijnt des Zaterdags om de veertien dagen

Adressen der Vakgroepen en Ondervakgroepen

VAKGROEP ELECTROTECHNISCH AMBACHT

Voorzitter J. W. Willemsen.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Telefoon K 1700-110585

ONDERVAKGROEP

ELECTROTECHNISCH INSTALLATIEBEDRIJF

Voorzitter W. H. Hirdes.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. K 1700-110585

ONDERVAKGROEP KLEINE NIJVERHEID OP ELECTROTECHNISCH GEBIED

Voorzitter E. Lückerath.

Secretaris mr. J. H. van Gelderen.

Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. K 1700-110585

ONDERVAKGROEP

RADIO REPARATIEBEDRIJF

Voorzitter ir. H. J. J. Bouman.

Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

VAKGROEP DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE VERBRUIKSTOESTELLEN EN VERLICHTINGSARTIKELLEN

Voorzitter B. G. Miermans.

Secretaris J. M. van Basten.

Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

VAKGROEP DETAILHANDEL IN RADIO-ARTIKELLEN

Voorzitter B. G. Miermans.

Keizersgracht 606, Amsterdam C. - Tel. K 2900-40027

VAKGROEP TUSSENPERSONEN IN ELECTROTECHNISCHE PRODUCTEN

Voorzitter ir. P. J. Plaisier.

Secretaris mr. J. L. P. Brabers.

Benoordenhoutscheweg 44, 's-Gravenhage
Telefoon K 1700-774491

HELIOS

ZES PLAATSFORNUIZEN
VOOR DE BETERE KEUKEN

Een uitkomst voor hen, die te
hunnen huize representatieve plich-
ten moeten vervullen.

(Lees blz. 10 Januari-bode 1949)

ELECTROCENTRUM

A'dam, Arnhem, Eindhoven, Leeuwarden, R'dam, Roosendaal, Zwolle

NEGEN VAN DE TIEN LADDERS ZIJN

VEILIG!

N.V. HOUT-
INDUSTRIE

V.H.
JEAN WIENESE
OPGERICHT IN 1903

STERK!

BEMUURDE-
WEERD o.z. 16
TELEF. KANTOOR
15534 - 21090
OOK NA 6 UUR
FABRIEK 14850

VRAAGT ONZE 44 PAGINA'S TELLENDE CATALOGUS

ELECTROMOTORE

Inkoop - Verkoop - Verhuur -
alleen de betere soorten.

Reparatie - Wikkelen - Revin-
Ombouw, alleen kwaliteitsw

Voor Twente en Gelderse AC
hoek reeds lang een bekend
vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „JUL
Waldeckstraat 22, Enschede, Tel. 4

GROTHAUZEN Venlo

fabriceert

ELECTRISCHE STRAALKACHELS
2 en 3 staafs, regelbaar

Alle soorten

VERWARMINGS ELEMENTEN

Vraagt offerte en monsters

J. H. GROTHAUZEN

Roermondschestraat 10 - Venlo

„WILKAFOON”-

volautomatische gramfoonplatenwisse-
laars voor 30 platen van 25 cm. Voor
bedrijven, hotels, café-restaurants enz.

SPECIALE AANBIEDING

Gramfoononderzetkastjes met en zon-
der motor

Apparatenfabriek „WILKAFOON”

Karel Cremers - Tegelen

Handel en grossiers erkende korting

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag

Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

ILLUMINATIE TOONEEL
LICHTFONTEINEN

KOOLBORSTELS
voor elk doel.
Uit voorraad leverbaar.

Nederl. Koolborstelfabriek
AMSTERDAM-N.
Spijkerkade 5 Telefoon 60 548.

2 Liter SNELKOKER

Zwitserse import, iets exclus
uit beperkte voorraad leverbaar.

Verbruikersprijs fl. 29.90. Detail fl. 22

M. DIJKSTRA,
Electro-Technische Groothan

Lijnbaansgracht 56-57,

AMSTERDAM-C. - Tel. 41

Schroefstoppen- Diazedpatronen

Erkend revisiebedrijf van zekeringen
Schroefstoppen en diazedpatronen
met originele springmelder

Inkoop defecte } zekeringen
Verkoop gereviseerde }

„VELCO”, Den Haag

Vondelstraat 158 Telefoon 32.11.39

Zendingen franco naar magazijn: Denneweg 35
Retourzendingen geschieden franco door ons

Transformatoren voor Televisie

ontvangers welke aan hoge eisen
moeten voldoen, fabriceert de

a.w.g. Transformatoren- en
Electrische
Apparatenfabriek

Verder transformatoren op ieder gebied!
Verkoopkantoor, Bondstraat 2, Eindhoven, Tel. 4942

W. Schuurman

ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL

Districts-vertegenwoordiger Holl. Draad- en Kabelfabriek
HOFFLEIN - Tel. K. 2200, 2044 (2 lijnen) - ALKMAAR
Wij kunnen uit voorraad leveren:

„Dessouter”-boormachines 1/2”-220 V.
„Milwaukes”-boormachines 1/2”-130 V.
„Dynam”-schakelkastjes KEMA-KEUR, 3-p. 25
ongezekerd, licht metaal.
Bajonet-lamphouders, koper, 3/8” en 1/2”

Diverse electromotoren, o.a.:
0.85 pk. 1500 t. 220/380 V. - 0.95 pk. 3000
220/380 V. - 6 pk. 1500 t. 380/660 V.

VRAAGT EENS BIJ ONS AAN!

ELECTRISCHE BOILERS

Thans verkrijgbaar met levertijd van
2 weken:

30 l overstroom en druktype
40 l overstroom en druktype

EN UIT VOORRAAD:

80 l overstroom en druktype

ELECTRO-TECHNISCHE
INDUSTRIE VERHOOG

Zoetermeer. Tel. 287, na 6 uur 187.

Stofzuigerlangen voor Protos en 30 mm.
Waalers, 100/11, 100/11 links, 100/11 (vast), 85/11, 90/7, 90/7 links,
90/7 (vast), 75/8, 110/7, 110/7 links, 120/11 links, 125/7, 125/7
(7 mm asgat), 125/12, 132/11.
Waaierbusjes, 6,7 & 8 mm. Rubber sokken, 34 mm.
Zuigmond, 28, 30, 32 & 35 mm. Kleine zuigmond, 30 mm,
28, 35 mm.
Monturen, 28, 30, 32, 35 mm.
Stofzakken voor klop-veegmachines. Protos (groen, rood, rapid).
Stofzakken, Efa, Electrolux 11 & 25, Excelsior, 17 cm.
Stofzakkingen, 13, 15, 17 cm. Protos, (groen), Excelsior.
Lederen handvatten. Houten borstels. Handvathuisjes.
Kogellagers, R-6 t/m R-10 (vast). E-6 t/m E-11 (los).
Vampyr en Protos klemborstels. Vampyr palhuis met veertje.
Inbouwschakelaars, en eengatsmontage.
Zuigbuizen, 32 mm. Tappen: 30 en 32 mm onz.

Stofzuigergroothandel J. Bleyé

Bronhorstlaan 8 - WASSENAAR - Telefoon 9866.

MOTOREN
VENTILATOREN
DYNAMO'S - OMVORMERS
EMI - UTRECHT
MUNTKADE 25

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.
Registreerende en aanwijzende Volt-
Ampère-Watt-Cosy- en freq. meters.
Draaiveld richting-aanwijzers.
Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
in draagbare uitvoering.
Krukinductoren.
Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

Wij leveren
uit voorraad:
„AURORA” GLOEILAMPEN (Edison, bajonet)
„WERVA” KOOLBORSTELS
in 80 afmetingen en zeer praktische assortiment
ALUMINIUM WAAIERS voor stofzuigers, in 1
SERIE LAMPJES, 4, 6, 8, 12 en 14 volt.
Helder, rood, wit, blauw, oranje.
BATTERIJ- EN RIJWIELLAMPJES
STEKKERBLOCKS voor stofzuigers en strob
enz., enz.
VRAAGT ONZE PRIJSCOUR

Waagmeester's
groothandel in electrotechnische
en verlichtingsartikelen

DAMPLEIN 8 - TELEFOON 2294 (K 2980) - ZAAN